

عنوان مقاله:

بررسی حقوقی و روان شناختی رشد و کمال عقل (موضوع ماده 91 قانون مجازات اسلامی)

محل انتشار:

ششمین همایش سراسری طب و قضا (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

محمد رضا صفاری - کارشناس ارشد حقوق گرایش جزا و جرم شناسی، کارشناسی روان شناسی عمومی، قاضی دادگستری، کرمان، ایران

عباس آمیان - پزشک قانونی، مدیر کل پزشکی قانون استان کرمان، کرمان، ایران

شهرزاد عباسو - کارشناس ارشد حقوق خصوصی

شهریار صفاری - پزشک عمومی.

خلاصه مقاله:

در سیر تاریخ و در نظام های حقوقی مختلف تعیین سن مسیولیت کیفری و به عبارت دیگر تعیین مرز کمال عقل از مهم ترین مباحث مرتبط با حقوق کیفری اطفال بوده است. اهمیت این موضوع از آن جهت است که با تعیین آن مشخص می گردد بزهکار با مجازات افراد بزرگسال مواجه می شود یا خیر. در هر نظام حقوقی با توجه به عوامل و شرایط مختلف محیطی، اجتماعی، فرهنگی، روانی و ... سنی به عنوان سن مسیولیت کیفری تعیین می گردد که به عبارتی مرزی است میان اعمال مجازات و اقدامات تامینی و تربیتی. در نظام حقوقی ایران نیز در خصوص تعیین سن مسیولیت کیفری اختلافات زیادی میان حقوقدانان و فقها مطرح بوده و هست. در چنین بستری نیاز به پژوهش هایی فرا رشته ای جهت تدقیق در موضوع ضروری می نماید. در دانش روان شناسی نظریات مختلفی در خصوص رشد و به تبع آن توانایی های فرد در هر یک از مراحل رشدی مطرح شده است. در این پژوهش ضمن بررسی دو نظریه اصلی در خصوص رشد یعنی نظریه روانی اجتماعی اریکسون و نظریه شناختی پیاژه به تطبیق آن با قانون جدید مجازات اسلامی و بالاخص ماده 91 قانون اخیرالذکر پرداخته شد. یافته های مطالعه حاضر حاکی از آن بود که تجانس قابل ملاحظه ای میان سنین مورد تاکید قانون جدید مجازات اسلامی از جمله ماده 91 این قانون و نقاط عطف مورد توجه پیاژه و اریکسون وجود دارد؛ به گونه ای که سنین مورد اشاره توسط روانشناسان مذکور در قانون مجازات اسلامی نیز مورد تاکید قرار گرفته است. به عبارتی می توان چنین بیان داشت که ماده 91 قانون مجازات اسلامی تحولی عظیم در نظام کیفری ایران ایجاد نموده و در واقع این قانون به طور عام و ماده 91 آن به طور خاص حاصل تلاش گسترده عملی و بهره مندی از فقه پویا است تا مقام قضایی بتواند با توجه به تمامی اوضاع و احوال پرونده از جمله شرایط سنی مرتکب نسبت به صدور حکم اقدام نموده و در این راستا پزشکان قانونی می توانند کمک به سزایی به قضات نمایند.

کلمات کلیدی:

سن مسیولیت کیفری، مراحل رشد، قانون مجازات اسلامی، نظریه روانی اجتماعی اریکسون، نظریه شناختی پیاژه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/766542>

